Kis-Czell, 1900. II. évfolyam. 43. szám. Vasárnap, okt. 21.

KIS-CZELL és VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érintkezhetni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.
Helyettes szerkesztő:
KÁLMÁN PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Vásároljunk lehetőleg mindenkor hazai ipartermékeket. Azt a kereskedőt, aki Magyarországon előállitható áruk helyett külföldit hozat, ne pártoljuk, ne támogassuk. Jelszavunk legyen: **Pártoljuk a hazai ipart!** A magyar gazdaasszonyok hazafiságára különösen apellálunk, kik sokat tehetnek a magyar iparért.

Hanyatlás.

Tetteket, tetteket kérünk önöktől, intézői a magyar iparnak és kereskedelemnek, a jelszavakból elég volt már! Sulyos válságban nyög az ipar és kereskedelem ebben az országban. Drága a pénz, s ami van a közönség kezében, annak tekintélyes része külföldre vándorol. Az egyéb gazdasági ágak hanyatló állapota folytán mind lanyhább lesz a forgalom és kereslet. A verseny tisztességtelen. Aki szolid kereskedő még tudna boldogulni, annak a tisztességtelen verseny gördit akadályokat.

Kiadtak egy hatalmas jelszót: a hazai ipar pártolását. Nagy volt a lelkesedés országszerte. A haza összes lapjai vezérczikkeztek, közgyülésen és népgyülésen egyaránt tüzesen hirdették, hogy a magyar közönségnek most mindent el kell követnie a magyar ipar pártolása dolgában. Nemrégen történt mindez.

Nos, és van e valami szemmel látható eredménye a hatalmasan kezdeményezett mozgalomnak? Bizvást rámondhatjuk, hogy nem sok. Szalmatüz nálunk az ilyen közgazdasági czélért való lelkesedés. Az emberek határozati javaslatokat nyujtottak be és fogadtak el, dikczióztak, éljeneztek, aztán hogy elmult a lármás szereplés, elhalt a közönség pusztaságában minden. A szalmaláng kialudt és a honi ipar ismét abban a homályban teng, melyben annakelőtte.

Szavakkal nem lehet a honi ipart támagatni. Csakis cselekedettel. Ezek pedig hiányzanak, ugy a közönség, mint az intéző körök részéről. Amikor a kereskedelmi miniszter a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet adtak ki, melyben a legdicséretreméltóbb határozottsággal keltek védelmére a magyar papiriparnak. Nagy volt az öröm a papirgyárosok és kereskedők között. A rendelet a legszebb reményekre jogositottá fel őket. S mi történt? A magyar papirgyárosok és kereskedők között nem volt meg az egyetértés, az anyagi és erkölcsi csődhöz, hogy eleget tudjanak tenni a miniszteri rendelet kivánalmainak. Emiatt aztán az iskolaév elején óriási zürzavar támadt, ugyannyira, hogy a közoktatásügyi miniszter jónak látta rendeletét egy esztendőre visszavonni s ismét megengedni a külföld versenyét.

Elszomorodva konstatáljuk e tényt. Tehát még mindig nem értünk meg annyira, hogy a magunk erejéből meg tudjunk lenni akkor, midőn erre a lehető legkedvezőbb alkalom kinálkozik. Ne tagadjuk: a honi ipar pártolásának jelszava nemcsak a papir ipart, de egyébb iparágakat is ily készület lenül találta. Elismerjük, hogy ilyen körülmények között tettekre nehezen határozzák el magukat az intéző körök.

S mialatt igy csak tovább teng a magyar ipar, édes testvére, a kereskedelem is áldatlan helyzet sulya alatt nyög. Az ipar pangása természetszerüleg maga után vonja a kereskedelmét is. Hogy e válság enyhitéséhez némiképpen hozzájáruljanak az intéző körök, most törvényjavaslatot terveznek a tisztességtelen verseny ellen és sokat várnak az uj törvényjavaslattól. Hogy milyen lesz az uj törvényjavaslat, azt még nem tudjuk, de már nyilvánosságra került egy tervezet, melynek egyik-másik pontját aggodalmas fejcsóválással fogadták egyik-másik kereskedői körökben. Azt tartják, hogy a tervezet néhány pontja tullő a czélon, mert nemcsak a tisztességtelen versenyt teszi lehetetlenné, hanem nehéz akadályokat gördit a tisztességes elé is, sőt sok esetben tönkre fogja tenni. Nem osztjuk teljesen az aggodalmakat, de kivánatosnak tartjuk, hogy a törvény alkotói jól fontolják meg a javaslat minden egyes

TARCZA.

[illegible]

A szuron ép a kuségről csevegtek,
Koptatva ocska esmek legjavat
Sok élmeéllel szólt hosszá a bölcsész
És elkerülte kényes oldalát.
A vén tanácsos szörnyen pessimista,
Az agglegény szikrázón szellemes.
Ily balga tanba nem kiss már az ösvegy,
Ki fényes nappal lámpákkal keres . . .

S egy szösszke asszony vette át a szót most
— Figyelt a kiss vitatkozók soka —
»A hűtlenség oly rut és megvetendő,
Nem is tudnék az lenni én soha«
De habfehér arcát most pir boritja
És csengő hangja rezgőn megszakad.
. . . 8 az ablakfülke odvas rejtekében
Egy halvány ifju keserün kacag . . .

GOSZTONYI JENŐ.

A muzsikhoz.

Thália fenkölt templomában,
Hol minden csak festett világ,
Utt pap vagyok — Thália papja
S te papnő vagy, nyiló virág.

A szinpad a mi erős várunk,
Attól várunk egy szebb jövőt.
Hirnevet, a szép szárnyra keljen,
Bábéri, kervacatlan — dicsőt.

Egy édes álom et, mi nékünk,
Rózsas álom csábitgató.
Hullámló kebleden pihenve
Erről álmodni ok, milyen jó.

A muzsa csókja ég arcunkon,
Megihletett csókjaival;
Oh! Csókolj-csókolj csak bennünket
Dusnadt piros ajkaiddal.

LÁSZLÓ ANDOR.

Orpheus a pokolban.

(Egy vén szinész naplójából.)
Irta: PALLOS ÁRPÁD.

. . . Szegény Arabella, te ártatlan, naiv kis teremtés, még most is elfaesarodik a szivem, ha arra a sok nyomoruságra, arra a sok szenvedésre és nélkülözésre gondolok melyeken, mint vidéki szubrett—primadonnának, keresztül kellett menned . . .

Ám te azért sohasem csüggedtél; aranyos kedélyed zománczát nem birta még a legvisszariasztóbb helyzet sem berozsdásitani. Te kaczagva siklottál keresztül a legmeredekebb lejtők felett és e kaczajod megmentett a bukástól . . .

Emlékszel-e még reám, ki osztályos társad voltam a nyomoruságban? Kinek éppugy, mint neked, ha télviz idején fűtetlen szobában próbáltuk a vig operetteket, sokszor fagyott arczomra kicsordult a könnycsepp . . . Bizton elfeledtél már azóta . . . Hiszen hogy is emlékeznél vissza arra a vézna fiura, ki oly imádattal tekintett fel rád, mint a hivő Madonnájára, mint a fetish imádó amulettjére! Avagy talán, ha a jól elköltött ebéd után a délutani siestát tartod, mégis eszedbe jutok én, ki egyszer, — emlékezzél csak vissza, — abból a rut hinárból szabaditottalak ki. Tudod, arról a jutalomjátékról van szó . . . .

El tudja-e laikus ember képzelni, mi a szinésznek a jutalomjáték? Egész reménysége, bizalma, üdve, mindene ebbe van helyezve. Ez az a fellegvár, melyet az egész szezon alatt épit. Erre csinál adósságokat, ebből szándékozik megkopott gardjóbját megujitani, lakomát csapni, — szóval mindent, mi szép és jó. Ha pedig elérkezik a várva várt jutalomjáték, akkor tudja csak meg, hogy a mit ő legszebb álmaiban kiszinezett, — az nem egyébb, mint fantázia alkotta, alaptalan légvár. A mi kis jövödelem akadna, abból le-lecsip a direktor, a kellékes, a világositó . . .

Emlékszel Arabella, mily izgatottan tanakodtunk, hogy minő darabot válasszunk a te első jutalom játékodra? Mily nehezen akadtunk izlé-

passzusát, mert a mi gyenge lábon álló kereskedelmünk jogainak minden szükségtelen megszoritása sulyos következmények kel járhat. Rendkivü i gondosan vonják meg a határvonalat a tisztességes és tisztességtelen verseny között. — A kereskedelmi életbe való beavatkozás jogát a hatóságoknak csak annyira terjesszék ki, amennyi éppenséggel szükséges, nehogy minden csekélységért zaklatni lehessen a kereskedőt. S gondoskodjanak az uj törvény pontos és helyes betartásáról, gondoskodjanak jobban mint most. A tisztességtelen verseny soha sem provokált volna külön törvényhozási intézkedést, ha a jelenleg érvényben levő törvényeket pontosan végrehajtották volna hatóságaink.

A mindjobban erősbödő agráriusok immár minden oldalról kezdik szorongatni a kereskedelmet s az iparost. Miskolczról panaszos jajszó ütötte meg az ország fülét, a kereskedők kongresszusán elkeseredetten keltek ki az agráriusok ellen. És bizony bármennyire rokonszenvezünk azokkal, akik a magyar föld értékét s jövedelmezőségét emelni s terhein könyiteni igyekszenek, nem hallgathatjuk el, hogy van valami igazság a panaszokban. Határozottan elitélendő és nagy gazdasági veszedelmet rejt méhében az a tendenczlája, mely ugy akar használni a mezőgazdaságnak, hogy a kereskedelemtől és ipartól megvonja az életfeltételeket. Ez nem gazdasági politika, ez rombolás, amelyet nem fogunk tétlenül nézni. Hallgassanak agráriusaink a hazafiság, a higgadt belátás szavára, gondolják meg, hogy szorosan egymásra vannak utalva a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Csak akkor fognak boldogulni és lesznek hasznára a közérdeknek

---

Tollfuttában.

— Szüreti apróságok. —

Pompás kis muri volt az a kis szüret. Még szinte nyalom az ujjaimat utánna. Most, hogy a leirandó felett gondolkozom, azon kezdek tünődni, vajjon ne dobjam-e félre a tollat és rohanjak ki ismét Sághegyre, kezdeni ott, ahol elhagytuk. Beteljesedett a szálló ige, hogy szüretkor minden tisztességes ember részeg. No, de elmondhatom, hogy körülbelül mindannyian 100 fokon felül voltunk. Olyan illuminált állapot uralkodott, hogy a tisztelt jegyző uram utoljára fáklyával keresett józan embert. Misfél órai kutatás után sajnosan konstatálta, hogy ilyen nem volt. Lehet azonban, hogy azért járt eredménytelenül, mert nem tiszta szemekkel nézte a világot. De hát ez most mellékes, a fő az, hogy a borus idő daczára is kitettünk magunkért, ugyannyira, hogy még a mesteri kutyák is Czellig tudtak jönni a nyom után. Mindezt pedig annak köszönhetjük, hogy az Ur Isten bőven adta áldását. Mindenki megelégedhetik az idei tesméssel. Tapasztalt emberek állitják, hogy 1834. óta ilyen jó és bő termés nem volt. De nem is hallottam panaszt sehonnan sem; pedig sok pinczét végig ittam. Mindenütt szives vendégszeretet és csapongó jókedv uralkodott. Az idegenek sem panaszkodhatnak, valóságos magyar vendégszeretetben volt részük. Aki ott volt, annak muszájt inni, ha akart, ha nem. Engem pl. akképp bi tattak, hogy Váralljay Pali bátyám gyomrozott postamester uram pedig kést tartott a nyakamnak, amivel mindaddig fenyegettek, mig csak egy csepp volt a pohárban. És ez igy volt mindenütt mindenkivel.

Most azonban nézzünk meg egypár pinczét; próbáljuk azokat vázolni.

*

Hát először is térjünk be Lóránth Gyula urhoz, Kis Czell érdemes jegyzőjéhez. Hohó! pompás élet uralkodik itt. Pálovits, Váralljay és jegyző uraim együtt szopogatják a hámozott szőlőt. Mikor beléptem, valami felett éppen vitatkoztak, de sült krumpli legyek, ha tudom: mi volt a nagy disputálás oka. Abból azonban, hogy nótárius uram a feleségét leányakét, a leányát pedig mint feleségét mutatta be, azt következtettem, hogy itt az ivást nem most kezdték. Ebben a hitben megerősitett az a 14-15 üres üveg, ami az asztalon volt. Pálovits és Váralljay uraim felhasználva egy kedvező alkalmat, hirtelen kámforrá váltak. Mikor ezt Kis-Czell érdemes pennája észrevette, barátságos sunyorgatások között tudtomra adta hogy most azok részét is nekem kell meginni. Én azonban okulva a jó példán, egy alkalmas pillanatban megszöktem.

Hová menjek most? Eh, itt van mindjárt Kauders Ferencz bácsink pinczéje, sompolyogjunk oda. Az én jó Franczi bácsim éppen nagyban diktiózott az üres szőlőtőkéknek, valamivel távolabb álló kedves élettársának meg azt magyarázta, hogy az idei termés árából o yan kelengyét vesz az ő kis Katiczájának, amilyent még nem látott ez a rücskös Európa. Alighanem még valamit akart venni, hanem félbeszakitotta érdekes beszédét.

— Csak közelebb, kedves öcsém, csak közelebb! — kiáltott rám ellentmondást nem tűrő hangon, mire, én megrőkönyödve közeledtem. Franczi bácsi pedig egyszerüen galléron csipett és vitt a pinczébe. Pálovits és Váralljay uramék már akkor szépen kényelembe helyezték magukat, mert hogy ide szöktek jegyzőéktől. A bor azonnal párosan került az asztalra. Franczi bácsi pedig egy hatalmas csonttal igért fejbeverést mindazoknak, akik nem isznak. Én csak birtam, amig birtam, hanem végre is kiszöktem a konyhába, ahol a hölgyek — a jó Kauders néni és a szép Katicza — kávéztak.

Innen csakhamar elzavartak s mentünk mindaddig, mig csak a postamester uram portájára nem értünk. Az igazi-vig élet csak itt kezdődött. Voltunk vagy 25—30-an. Javában áldottunk Bachusnak, midőn egyszerre a sigi banda ott termett s talpalá való nótáival táncra perditette a kompá-

---

sednek megfelelő darabra! Ez sem, az sem tetszett neked, mindent, mindent akartál nyujtani ez este a közönségnek, hogy jóindulatát, szeretetét meghálálhassad. Végre megállapodtunk. Legyen Orpheus! Legjobb szereped, szép zenéjü és a mi fő, — sok benne a görögtüz! Ez az, a mihez a direktorok a legtöbb reményt fűzik. Ez kell a karzatnak!

— Igen ám, vetém én szerényen közbe, de hiszen Juppiter szerepét a vén részeges Karádi játszsza! Mit csinálunk, ha megint leissza magát? Botrány lesz ismét, mint a minap is „A trapezunti herczegnőben," hol mint ezredes, szót sem tudva szerepéből, magyar népdalokkal traktálta a publikumot!

— Majd beszélek a fejével mondád, és én nem szóltam többé.

Elmentél Karádihoz, szépen megkérted:

— Kedves Kálmán bácsi, szombaton lesz a jutalomjátékom. Orpheust választottam. Maga fogja benne játszani Juppitert! Ugy-e jól fogja magát viselni? Nézze itt van két forint, igazitassa kissé helyre kosztümjeit. Ugy-e megteszi, kedves Kálmán bácsi?

— Hogyne, hogyne kedves kis galambon, dünnyögte a vén részeges és a két forinttal siettett a legközelebbi korcsmába, hogy mentől előbb annak nyakára hághasson.

És te, ártatlan bárány, ki utolsó pénzedet az öregnek adtad, hittél neki. Hiszen te mindenkinek hittél, nem ismerted a világot. De honnan is? . . .

Eljött a nagy nap, jutalomjátékod napja. A szinlapok vastagbetükkel hirdették s a jegyek legnagyobb része elkelt, ugy, hogy szép estét lehetett reményleni.

Nyolcz órakor kezdődött az előadás; hét órakor már mindenki az öltözőben volt. Az ügyelő összecsöngette az első felvonás első jelenetének szereplőit. Mindenki helyén volt már, csak Juppiter trónja ásított az ürességtől.

— Hol van Kálmán bácsi, hol van Kálmán bácsi, hangzott mindenfelől De Kálmán bácsi sehol sem volt található.

Az igazgató haragosan futkosott:

— A kocsmában lesz megint a részeg disznó no de majd magam megyek érte!

Te pedig ugy álltál ottan Eurydike lenge öltözetében, mint a kit a menyországból taszitottak le s most először pillantja meg a rut, a sáros földgolyót . . .

Jön az igazgató. — Hol van Juppiter? A közönség mar türelmetlenkedik! Mit csináljunk?

— A részeg disznó a kocsma padozatán hever. Azt üzente, hagyjuk még egy kissé a menyországban, elég időt fog még a pokolban tölteni. Hahaha! Még ilyen állapotban sem hagyja el humora. Ott hagytam, ez ma nem játszhatik Más darab fog menni!

Ekkor kiálltam én, a kezdő szinész és kipirult arczczal, csillogó szemekkel büszkén kiáltottam a direktornak:

— Eljátszom én Juppiter szerepét. Nem fogok belesülni!

A közönség irtóztató tombolása volt a felelet Gunyos szavak repültek a zárt szinpad felé s egy kemény tárgy koppanása ütötte meg a lebocsátott függönyt.

— Nincs idő a gondolkodásra! Fel a trónusra! hallatszott a direktor szava.

Én felrohantam az emelvényre és elfoglaltam Juppiter trónusát. A láz kiütött arczomon; didereg tem, bár az izzadságcseppek zuhatagába majd hogy bele nem fultam Ez volt az első nagy szerepem és még hozzá a kedvelt komikus, Kálmán bácsi legjobb szerepébe volt bátorságom beugrani.

Az előadás ment, mint a karikacsapás, — kihivás kihivást követett Te és én voltunk az est hősei.

Mikor a nagy kankán után a függöny legördült s a lámpák egyenként kihunytak, az öltözőből kilépve, odajöttél hozzám, könnytelt szemeidből egy egész menyország mosolygott reám, s ajkaidat csókra nyujtva, mondád:

— Ime, fogadd testvéri szeretetem e zálogát köszönetül, hogy megmentetted számomra a mai estét.

Azóta sok csók csattant el ajkaimon, kasirozott is, meg valódi is, — de ennek a csóknak az izét egy sem moshatá el, még mostan is sokszor kisért álmaimban.

niát. Reindl uramnak egyszerre valami jutott eszébe és elkiáltotta magát

— Azt a nótáriust meg a Fránczi bátyámat élvé vagy halva ide kell hozni!

Nekem se kellett több! Magam mellé véve két markos legényt, megindultam a csillagtalan éjszakában, hogy át expediáljam a két páczienst. Csakhogy jegyző uram szivarokkal és borral kenyerezte le hajcsáraimat, Kauderséknál pédig a hölgyek álltak elém, akik elől én rémülten és ingadozóan menekültem. Büntetésül aztán velem itatták meg mindkettő részét. Hanem ezt nem is feledem ám el sem a jegyző, sem Kauders uraimnak!

Ugyanilyen helyzet volt Dávid Kálmánnál is, ki a birósági iktatás helyett vendégeibe iktatta a hegy levét. Az igaz, hogy örüm is érte Dávid uramat. Kutyája hatot kölykezett künn a hegyen.

Nem messze van innét Brunnerék pinczéje. De már ugy léptem be, hogy czitáltam Petőfi azon versét:

„Fiatal is, szép is a menyecske".

Hanem torkomon akadt a szó, mikor a termetes házigazdát egy karvastagságu doronggal láttam felém közeledni. Innen már csak azért is menekültem, mert a szomszédban levő papok fulszakgató mozsara zástvittek véghez.

A sági Günsbergeréknél fokozta a jókedvet a szép kisasszonyok jelenléte.

Betekintettem Fábián kovácsékhoz is de innen elhúlve rohantam tovább, mikor láttam, hogy 40 személyre van teritve.

*

Nem emlitek többet! Ebből az egypár példából látható, hogy vigan megyünk tönkre!

Kivánom, hogy jövőre ugyanigy találkozunk!

Kálmán Pál

HIREK.

— **Hátralékos előfizetőinket** *ismételten tisztelettel arra kérjük, legyenek szivesek a hátralékokat mielőbb beküldeni, mert nem vagyunk abban a helyzetben, hogy bárkinek is évszamra előfizetés nélkül küldjük a lapot. Egy lap fenntartása tetemes anyagi áldozatot igényel és mi is csak ugy tudunk többrendbeli kötelezettségeinknek megfelelni, ha azt a csekély előfizetési díjat mi is megkapjuk.*

— **Hidassy püspök temetése** f. hó 15-én délelőtt volt Szombathelyen. A koporsót az egyházmegyei papok vallaikon vitték a székesegyházba, a hol rekviem volt. Az egyházi szertartást István Vilmos dr. segédpüspök végezte. Gróf Széchenyi Miklós jáki, Wagner Lőrincz dömölki apátok, Vurglics G. felsőörsi prépost és Poda Endre soproni apátplébános asszistenciája mellett. A koporsót a püspöki sirboltban Szabó Imre püspök koporsója mellé tették le. A koporsó után mentek az udvari papok, aztán Reiszig Ede főispán és a vármegye törvényhatósági bizottsága, valamint Szombathely város képviselő testülete. A püspök végrendeletet nem hagyott hátra s igy örököse a püspök egyetlen nővére, Krisztina. A temetés után istentisztelet volt.

Befejezés. Tegnap 20 ám volt a helybeli kir. járásbiróság előtt a Radó—Hartmann féle, városunkba oly nagy port felvert becsületsértési ügy tárgyalása. Hartmann e héten Kis Czelben volt és a védelmet dr. Scheiber ügyvédre bizta. Radó képviseletében dr. Brunner Ferencz ügyvéd volt jelen. A tárgyalásról szóló részletes tudósitásunkat jövő számunkban hozzuk.

— **A Magántisztviselők** Országos Nyugdíj egyesülete egy városunkban megalakitandó helyi választmány, illetve bizottság érdekében összejövetel megtartását tervezi, amelyre az itteni összes magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat meglogja hivni. Az összejövetel helye, és időpontja lapunk utján fog közzététetni — esetleg külön szétküldendő meghivók által, ha ugyanis a központi igazgatósághoz (Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 78. szám alatt) intézendő bejelentések a részvételre kellő számban idejekorán érkeznek be. Mi örömmel üdvözöljük a Magántisztviselők Országos Nyugdíj-egyesülete vezetőinek (Elnök: Lukács Béla v. b. t. t., orsz. képviselő, alelnökök: Kisjókai Agoston József, kir. tanácsos orsz. képviselő és Weiss Berthold orsz. képviselő) ama komoly törekvését, hogy az ország minden nagyobb városában helyi választmányokat szándékozik létesiteni és kivánatos, hogy az érdekeltek a részvételre mielőbb és minél nagyobb számban elentkezzenek. Az egyesület egyáltalában folyton fejlődő tevékenséget fejt ki és ennek köszönheti azt az általános érdeklődést, amely minden oldalról feléje irányul. Nemcsak a főváros, hanem az országnak minden jelentékenyebb városa szép számmal szolgáltatja a tagokat és ennek tudható be, hogy az egyesületnek nemcsak tőkéje, hanem takarékalapjai is jelentékenyen gyarapodnak ugy, hogy ma már az egyesület vagyona, amely egy nagy bérpalotába és értékpapirokba van befektetve, jóval felülhaladja az egy milliót. Szükségesnek tartjuk még megjegyezni, hogy az egyesületnek nemcsak minden magántisztviselő, hanem egyáltalaban minden kereskedelmi alkalmazott tagja lehet.

— **A fegyver** Könnyen végzetessé válhato szerencsétlenség történt f. hó 14-én Jánosházán, melynél csak az isteni gondviselés mentett meg egy fiatal leanyéletet. Jánosa Ferencz jánosházai segédjegyző vasárnap falura akarván menni, forgó pisztolyát, melyet lezárni elfeledett, az asztalra tette és kiment a konyhába. Ez idő alatt egyik ott játszadozó gyermek a fegyvert kezébe vette. Jánosa, attól tartván, hogy a fegyver elsül, azt a gyermek kezéből kivette s az ajtó felé fordolva, leakarta zárni. De a pisztoly hirtelen eldörrent s a golyó Jánosának éppen belépő csinos sógornőjét homlokon találta. Szerencsére a golyó egy csontban fennakadt s igy komolyabb baj nincs.

— **Csak 4 koronaért** 200,000 korona nyerhető. — Különösen kedvező nyerési esélyeket nyujtanak az ő Felsége által engedélyezett u. n. államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18 122 sorsjegy 418 640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200 000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előrelathatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusitó helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

— **Késelés** Egész gyanutlanul haladt Berecz Lajos kis-czélli asztalos f. hó 17-én az utczán, midőn hirtelen előtte termett Józsa Károly dömölki lakos és egy bicskával megszurkálta. Józsát feljelentették a kis czelli kir. járásbiróságnál.

— **A második Toldy** Mód István magyargencsi lakos valamikor olvasta Arany Toldyját, a mi neki annyira megtetszett, hogy szilárdul elhatározta, miszerint legközelebb ő is malomkövekkel fog dobálódzni. A napokban aztán alkalma nyiit a hősi cselekedetet véghez vinni. Összeszólalkozott u. i. Süle János szintén magyargencsi lakossal, de mikor hosszu keresés után sem talált malomkövet, megelégedett egy fél téglával is, melylyel aztán alaposan fejbe dobta Sülét. Csakhogy most nem Nagy Lajos uralkodik, a törvény is másképp beszél, a mit Mód uramnak nemsokára módjában lesz a kis-czelli kir. járásbiróságnál megtapasztalni.

— **Osztálysorsjegy érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság" Budapesten (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonságot nyujt. Az intézet sorsjegyeket eredeti árakon (utánvéttel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbizások mielőbb az intézethez beküldessenek.

— **Savanyu József a szabadulás utján.** Az országos hirre vergődött s huszszoros rablás miatt életfogytiglani fegyházra elitélt harmai, Savanyu József tudvalevőleg Illaván üli le büntetését. Az életfogytiglani fegyház azonban manapság már nem jelenti azt, hogy az illető okvetlenül a fegyház falai közt fejezi be életét, hanem ha példás jóviseletu, szorgalmas és ami a fő, nem viszszacső: ugy már 15 esztendő leforgása után fölttételesen szabadlabra bocsatják, sőt már ezt megelőzőleg is enyhitik fogságát s rendszerint a büntetés kétharmadrészének kitöltése után valamely közvetitő intézetbe viszik. A Józsi — ahogy Savanyut a fegyházban szólitjak — 13 éve ül Illavan s az egész idő alatt olyan kifogástalan jó magaviseletet és feltünő szorgalmat tanusitott, hogy párját ritkitja a fegyintézet analeseiben. Büntetésének megkezdése óta ugy vigyázott magára, hogy a legkisebb mulasztáson vagy rendetlenségen sem tudták rajta érni és mesterségében is — szabóságot választotta — annyi kitartást és ügyességet tanusitott, hogy erről az oldalról sem érhette a legkisebb kifogás. Mindig jókedvu, mindenkivel szemben tiszességtudó és soha, még az emlékezetes illavai fegyencz-zendülés alkalmával sem vétett a szigoru intézeti fegyelem ellen. Vajjon ez a csodálatos megtérés őszinte, vagy pedig csupán a szabadulásra való számitasnak eredménye-e, azt persze csak a jövő fogja megmutatni. A trencsényi rabfelügyelő bizottság ülést tartott az illavai fegyintézetben s a mondottaknál fogva „kénytelen volt" a hirhedt fegyencznek a váczi közvetitő intézetbe való átszállitasat javaslatba hozni az igazságügyminiszternél.

— **Borbély György** zalaegerszegi főgymnasiumi tanár „Magyar Paizs" czimen társadalmi heti lapot inditott a hazai ipar támogatására, a szövetkezeti eszme terjesztésére, s általán a nemzeti közgazdaság és a faji jelleg védelmére. Az első számban az ismertető czikkeken kivül Bartha Miklósnak is van egy programm czikke, Jászai Marinak s Harmath Lujzanak egy-egy levele; dr. Kele Antal egy czikksorozatot kezdett meg a szövetkezetekről. A lap állandóan közli a magyarországi gyárakat, nagyobb iparosokat és kereskedőket. Hetenként legkevesebb nyolcz oldalon jelenik meg, s évi ára csak négy korona, hogy minél népszerübbé tegye itthon a hazai gyárakat.

— **A must és bor okszerü kezelése.** A fo dmivelésügyi miniszter az okszerü pinczekezelésre vonatkozó ismereteknek a szőlősgazdák közt leendő terjesztése végett népies Utmutatast dolgoztatott ki s bocsátott közre. E munka czélja, hogy abból a szőlősgazdák must-, illetőleg borterméük előnyös értékesithetése végett hasznos tanácsot merithessenek az azok helyes kezelésénél kovetendő eljarasra, amire — kivált az e reszben altalaban hatramaradt kisgazdák közt — nagy szükség van. Az Utmutatás, mely az 1893. évi XXIII. t.-cz. rendelkezéseinek különös figyelembe vételével szerkesztetett, a gazdasági, továbbá a szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellér-iskoláknál, s szőlészeti és borászati felügyelőknél 40 fillérért kapható, de ingyen is megküldik a lelkészeknek és néptanitóknak, akik eziránt a földmivelésügyi miniszterium borászati osztályához fordulnak.

— **Hetivásárunk.** Csütörtöki hetivásárunk egy kicsit nagyobb forgalomnak örvendett, mint a multkor, ámbár ellenünk ez sem mondható. Gabna árak:

Rozs	6·70
Arpa	6·50
Zab	5·—

— **A »Kemenes«-szállodában meleg és hideg kádfürdő áll naponkint a közönség rendelkezésére.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szüreti dal. Verse jó, de nem közölhető, mert először: a „Vasvármegyé"-nek is beküldötte, másodszor: a nevét nem irta alá. Annyit ön jól tudhat, hogy a névtelenül jön is egy közlemény, annak szerzőjét a szerkesztőnek ismernie kell. Keressen fel bennünket máskor is dolgozataival, de előzőleg sziveskedjék személyesen felkeresni bennünket.

Kiváncsi 005. Már Ismét! Ön, ugy látszik, fogásokat alkalmaz. Csakhogy nyila már nagyon eltompult, mert nem seber. Legjobb pénzügyi kapaczitásaink: Wekerle Sándor, Lanczy Leo, Széll Kálmán, Lukács László és Mariska Vimos egyetemi tanár. Más tekintetben országos hirnévnek örvendenek még a következők: Rosenberg Lajos és Riedt Károly urak is Kis Czelliből. — Üdvözlet!

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Ellenségeimnek.

Nincs galádabb cselekedet, mint becsületes emberek puritán jellemét a sárga irigység vak dühével oktalanul befeketiteni, piszkos, hazug eszközökkel legyürni.

Ezt az igazmondást reprodukálom most, midőn a „Kis-Czell és Vidéke" 42-ik számának „Nyilt-tér" rovatában közölt nyilatkozatom kibővitem — ellenségeim megnyugvásául.

Mi sem könnyebb ebben a korhadt társadalmi életben, mint tiszta lelkiismeretü egyének erkölcsi reputációját, üzleti egzisztenczióját lerombolni. Ez a lelketlenség ért volna engem is, ha a gyáva merénylet idején fiaskót nem szenved,

passzusát, mert a mi gyenge lábon álló kereskedelmünk jogainak minden szükségtelen megszoritása sulyos következmények kel járhat. Rendkivüli gondosan vonják meg a határvonalat a tisztességes és tisztességtelen verseny között. — A kereskedelmi életbe való beavatkozás jogát a hatóságoknak csak annyira terjesszék ki, amennyi éppenséggel szükséges, nehogy minden csekélységért zaklatni lehessen a kereskedőt. S gondoskodjanak az uj törvény pontos és helyes betartásáról, gondoskodjanak jobban mint most. A tisztességtelen verseny soha sem provokált volna külön törvényhozási intézkedést, ha a jelenleg érvényben levő törvényeket pontosan végrehajtották volna hatóságaink.

A mindjobban erősbödő agráriusok immár minden oldalról kezdik szorongatni a kereskedelmet s az iparost. Miskolczról panaszos jajszó ütötte meg az ország fülét, a kereskedők kongresszusán elkeseredetten keltek ki az agráriusok ellen. És bizony bármennyire rokonszenvezünk azokkal, akik a magyar föld értékét s jövedelmezőségét emelni s terhein könyiteni igyekszenek, nem hallgathatjuk el, hogy van valami igazság a panaszokban. Határozottan elitélendő és nagy gazdasági veszedelmet rejt méhében az a tendenczlája, mely ugy akar használni a mezőgazdaságnak, hogy a kereskedelemtől és ipartól megvonja az élelmi tételeket. Ez nem gazdasági politika, ez rombolás, amelyet nem fogunk tétlenül nézni. Hallgassanak agráriusaink a házafiság, a higgadt belátás szavára, gondolják meg, hogy szorosan egymásra vannak utalva a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Csak akkor fognak boldogulni és lesznek hasznára a közérdeknek

---

Tollfuttában.

— Szüreti apróságok. —

Pompás kis muri volt az a kis szüret. Még szinte nyalom az ujjaimat utánna. Most, hogy a leirandó felett gondolkozom, azon kezdek tünődni, vajjon ne dobjam-e félre a tollat és rohanjak ki ismét Sághegyre, kezdeni ott, ahol elhagytuk. Beteljesedett a szálló ige, hogy szüretkor minden tisztességes ember részeg. No, de elmondhatom, hogy körülbelül mindannyian 100 fokon felül voltunk. Olyan illuminált állapot uralkodott, hogy a tisztelt jegyző uram utol jára fáklyával keresett józan embert. Misfél órai kutatás után sajnosan konstatálta, hogy ilyen nem volt. Lehet azonban, hogy azért járt eredménytelenül, mert nem tiszta szemekkel nézte a világot. De hát ez most mellékes, a fő az, hogy a borus idő daczára is kitettünk magunkért, ugyannyira, hogy még a mesteri kutyák is Czellig tudtak jönni a nyom után. Mindezt pedig annak köszönhetjük, hogy az Ur Isten bőven adta áldását. Mindenki megelégedhetik az idei tesméssel. Tapasztalt emberek állitják, hogy 1834. óta ilyen jó és bő termés nem volt. De nem is hallottam panaszt sehosem; pedig sok pinczét végig ettem ittam! Mindenütt szives vendégszeretet és csapongó jókedv uralkodott. Az idegenek sem panaszkodhatnak, valóságos magyar vendégszeretetben volt részük. Aki ott volt, annak muszájt inni, ha akart, ha nem. Engem pl. akkép bi tattak, hogy Váralljay Pali bátyám gyomrozott postamester uram pedig kést tartott a nyakamnak, amivel mindaddig fenyegeltek, mig csak egy csepp volt a pohárban. És ez igy volt mindenütt mindenkivel.

Most azonban nézzünk meg egy pár pinczét; próbáljuk azokat vázolni.

*

Hát először is térjünk be Lóránth Gyula urhoz, Kis Czell érdemes jegyzőjéhez.

Hohó! pompás élet uralkodik itt. Pálovits, Váralljay és jegy ő uraim együtt szopogatják a hámozott szőlőt. Mikor. beléptem, valami felett éppen vitatkoztak, de sült krumpli legyek, ha tudom: mi volt a nagy disputálás oka. Abból azonban, hogy nótárius uram a feleségét leányakét, a leányát pedig mint feleségét mutatta be, azt következtettem, hogy itt az ivást nem most kezdték. Ebben a hitben megerősitett az a 14-15 üres üveg, ami az asztalon volt. Pálovits és Váralljay uraim felhasználva egy kedvező alkalmat, hirtelen kámforrá váltak. Mikor ezt Kis-Czell érdemes pennája észrevette, barátságos sunyorgatások között tudtomra adta hogy most azok részét is nekem kell meginni. Én azonban okulva a jó példán, egy alkalmas pillanatban megszöktem.

Hová menjek most? Eh, itt van mindjárt Kauders Ferencz bácsink pinczéje, sompolyogjunk oda. Az én jó Franczi bácsim éppen nagyban diktiózott az üres szőlőtőkéknek, valamivel távolabb álló kedves életpárjának meg azt magyarázta, hogy az idei termés árából o yan kelengyét vesz az ő kis Katiczájának, amilyent még nem látott ez a rücskös Európa. Alighanem még valamit akart venni, hanem félbeszakitotta érdekes beszédét.

— Csak közelebb, kedves öcsém, csak közelebb! — kiáltott rám ellentmondást nem tűrő hangon, mire, én megrőkönyödve közeledtem. Franczi bácsi pedig egyszerüen galléron csipett és vitt a pinczébe. Pálovits és Váralljay uramék már akkor szépen kényelembe helyezték magukat, mert hogy ide szöktek jegyzőéktől. A bor azonnal párosan került az asztalra. Franczi bácsi pedig egy hatalmas csonttal igért fejbeverést mindazoknak, akik nem isznak. Én csak birtam, amig birtam, hanem végre is kiszöktem a konyhába, ahol a hölgyek — a jó Kauders néni és a szép Katicza — kávéztak.

Innen csakhamar elzavartak s mentünk mindaddig, mig csak a postamester uram portájára nem értünk. Az igazi vig élet csak itt kezdődött. Voltunk vagy 25—30-an. Javában áldoztunk Bachusnak, midőn egyszerre a sigi banda ott termett s talpalá való nótáival táncra perditette a kompá-

---

sednek megfelelő darabra! Ez sem, az sem tetszett neked, mindent, mindent akartál nyujtani ez este a közönségnek, hogy jóindulatát, szeretetét meghálálhassad. Végre megállapodtunk. Legyen Orpheus! Legjobb szereped, szép zenéjü és a mi fő, — sok benne a görögtüz! Ez az, a mihez a direktorok a legtöbb reményt fűzik. Ez kell a karzatnak!

— Igen ám, vetém én szerényen közbe, de hiszen Juppiter szerepét a vén részeges Karádi játszsza! Mit csinálunk, ha megint leissza magát? Botrány lesz ismét, mint a minap is „A trapezunti herczegnőben," hol mint ezredes, szót sem tudva szerepéből, magyar népdalokkal traktálta a publikumot!

— Majd beszélek a fejével mondád, és én nem szóltam többé.

Elmentél Karádihoz, szépen megkérted:

— Kedves Kálmán bácsi, szombaton lesz a jutalomjátékom. Orpheust választottam. Maga fogja benne játszani Juppitert! Ugy-e jól fogja magát viselni? Nézze itt van két forint, igazitassa kissé helyre kosztűmjeit. Ugy-e megteszi, kedves Kálmán bácsi?

— Hogyne, hogyne kedves kis galambon, dünnyögte a vén részeges és a két forinttal sietett a legközelebbi korcsmába, hogy mentől előbb annak nyakára hághasson.

És te, ártatlan bárány, ki utolsó pénzedet az öregnek adtad, hittél neki. Hiszen te mindenkinek hittél, nem ismerted a világot. De honnan is? . . .

Eljött a nagy nap, jutalomjátékod napja. A szinlapok vastagbetükkel hirdették s a jegyek legnagyobb része elkelt, ugy, hogy szép estét lehetett reményleni.

Nyolcz órakor kezdődött az előadás; hét órakor már mindenki az öltözőben volt. Az ügyelő összecsöngette az első felvonás első jelenetének szereplőit. Mindenki helyén volt már, csak Juppiter trónja ásított az ürességtől.

— Hol van Kálmán bácsi, hol van Kalmán bácsi, hangzott mindenfelől De Kálmán bácsi schol sem volt található.

Az igazgató haragosan futkosott:

— A kocsmában lesz megint a részeg disznó no de majd magam megyek érte!

Te pedig ugy álltál ottan Eurydike lenge öltözetében, mint a kit a menyországból taszitottak le s most először pillantja meg a rut, a sáros földgolyót . . .

Jön az igazgató. — Hol van Juppiter? A közönség mar türelmetlenkedik! Mit csináljunk?

— A részeg disznó a kocsma padozatán hever. Azt üzente, hagyjuk még egy kissé a menyországban, elég időt fog még a pokolban tölteni. Hahaha! Még ilyen állapotban sem hagyja el humora. Ott hagytam, ez ma nem játszhatik Más darab fog menni!

Ekkor kiálltam én, a kezdő szinész és kipirult arczczal, csillogó szemekkel büszkén kiáltottam a direktornak:

— Eljátszom én Juppiter szerepét. Nem fogok belesülni!

A közönség irtóztató tombolása volt a felelet Gunyos szavak repültek a zárt szinpad felé s egy kemény tárgy koppanása ütötte meg a lebocsátott függönyt.

— Nincs idő a gondolkodásra! Fel a trónusra! hallatszott a direktor szava.

Én felrohantam az emelvényre és elfoglaltam Juppiter trónusát. A láz kiütött arczomon; didergetem, bár az izzadságcseppek zuhatagába majd hogy bele nem fultam Ez volt az első nagy szerepem és még hozzá a kedvelt komikus, Kálmán bácsi legjobb szerepébe volt bátorságom beugrani.

Az előadás ment. mint a karikacsapás, — kihivás kihivást követett Te és én voltunk az est hősei.

Mikor a nagy kankán után a függöny legördült s a lámpák egyenként kihunytak, az öltözőből kilépve, odajöttél hozzám, könnytelt szemeidből egy egész menyország mosolygott reám, s ajkaidat csókra nyujtva, mondád:

— Ime, fogadd testvéri szeretetem e zálogát köszönetül, hogy megmentetted számomra a mai estét.

Azóta sok csók csattant el ajkaimon, kasirozott is, meg valódi is, — de ennek a csóknak az izét egy sem moshatá el, még mostan is sokszor kisért álmaimban.

niát. Reindl uramnak egyszerre valami jutott eszébe és elkiáltotta magát:

— Azt a nótáriust meg a Fránczi bátyámat élve vagy halva ide kell hozni!

Nekem se kellett több! Magam mellé véve két markos legényt, megindultam a csillagtalan éjszakában, hogy át expediáljam a két páczienst. Csakhogy jegyző uram szivarokkal és borral kenyerezte le hajcsáraimat, Kaudersénál pédig a hölgyek álltak elém, akik elől én rémülten és ingadozóan menekültem. Buntetésül aztán velem itatták meg mindkettő részét. Hanem ezt nem is feledem ám el sem a jegyző, sem Kauders uraimnak!

Ugyanilyen helyzet volt Dávid Kálmánnál is, ki a birósági iktatás helyett vendégeibe iktatta a hegy levét. Az igaz, hogy öröm is érte Dávid uramat. Kutyája hatot kölykezett künn a hegyen.

Nem messze van innét Brunnerék pinczéje. Ide már ugy léptem be, hogy czitáltam Petőfi azon versét:

„Fiatal is, szép is a menyecske".

Hanem torkomon akadt a szó, mikor a termetes házigazdát egy karvastagságu dorongal láttam felém közeledni. Innen már csak azért is menekültem, mert a szomszédban levő papok fülszakgató mozsarazást vittek véghez.

Aszági Günsbergeréknél fokozta a jókedvet a szép kisasszonyok jelenléte.

Betekintettem Fábián kovácsékhoz is, de innen elhülve rohantam tovább, mikor láttam, hogy 40 személyre van teritve.

Nem emlitek többet! Ebből az egypár példából látható, hogy vigan megyünk tönkre!

Kivánom, hogy jövőre ugyanigy találkozzunk!

Kálmán Pál.

HIREK.

— **Hátralékos előfizetőinket** *ismételten tisztelettel arra kérjük, legyenek szivesek a hátralékokat mielőbb beküldeni, mert nem vagyunk abban a helyzetben, hogy bárkinek is évszámra előfizetés nélkül küldjük a lapot. Egy lap fenntartása tetemes anyagi áldozatot igényel és mi is csak ugy tudunk többrendbeli kötelezettségeinknek megfelelni, ha azt a csekély előfizetési dijat mi is megkapjuk.*

— **Hidassy püspök temetése** f. hó 15 én délelőtt volt Szombathelyen. A koporsót az egyházmegyei papok vállaikon vitték a székesegyházba, a hol rekviem volt. Az egyházi szertartást István Vilmos dr. segédpüspök végezte. Gróf Széchenyi Miklós jáki. Wagner Lőrincz dömölki apátok, Vurglics G. felsőörsi prépost és Poda Endre soproni apátplébános asszisztencziája mellett. A koporsót a püspöki sirboltban Szabó Imre püspök koporsója mellé tették le. A koporsó után mentek az udvari papok, azután Reiszig Ede főispán és a vármegye törvényhatósági bizottsága, valamint Szombathely város képviselő testülete. A püspök végrendeletet nem hagyott hátra s igy örököse a püspök egyetlen nővére, Krisztina. A temetés után istentisztelet volt.

— **Befejezés.** Tegnap. 20-án volt a helybeli kir. járásbiróság előtt a Radó—Hartmann féle, városunkba oly nagy port felvert becsületsértési ügy tárgyalása. Hartmann e héten Kis Czellben volt és a védelmet dr. Scheiber ügyvédre bizta. Radó képviseletében dr. Brunner Ferencz ügyvéd volt jelen. A tárgyalásról szóló részletes tudósitásunkat jövő számunkban hozzuk.

— **A Magántisztviselők** Országos Nyugdij egyesülete egy városunkban megalakitandó helyi választmány, illetve bizottság érdekében összejövetel megtartását tervezi, amelyre az itteni összes magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat megfogja hivni. Az összejövetel helye és időpontja lapunk utján fog közzététetni — esetleg külön szétküldendő meghivók által, ha ugyanis a központi igazgatósághoz (Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 78. szám alatt) intézendő bejelentések a részvételre kellő számban idejekorán érkeznek be. Mi örömmel üdvözöljük a Magántisztviselők Országos Nyugdij-egyesülete vezetőinek (Elnök: Lukács Béla v. b. t. t., orsz. képviselő, alelnökök: kisjókai Ágoston József, kir. tanácsos orsz. képviselő és Weiss Berthold orsz. képviselő) ama komoly törekvését, hogy az ország minden nagyobb városában helyi választmányokat szándékozik létesiteni és kivánatos, hogy az érdekeltek a részvételre mielőbb és minél nagyobb számban jelentkezzenek. Az egyesület egyáltalában folyton fejlődő tevékenséget fejt ki és ennek köszönheti azt az általános érdeklődést, amely minden oldalról feléje irányul. Nemcsak a főváros, hanem az országnak minden jelentékenyebb városa szép számmal szolgáltatja a tagokat és ennek tudható be, hogy az egyesületnek nemcsak tőkéje, hanem takarékalapjai is jelentékenyen gyarapodnak ugy, hogy ma mar az egyesület vagyona, amely egy nagy bérpalotába és értékpapirokba van befektetve, jóval felülhaladja az egy milliót. Szükségesnek tartjuk még megjegyezni, hogy az egyesületnek nemcsak minden magántisztviselő, hanem egyáltalaban minden kereskedelmi alkalmazott tagja lehet.

— **A fegyver** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt f hó 14-én Jánosházán, melynél csak az isteni gondviselés mentett meg egy fiatal leanyéletet. Jánosa Ferencz jánosházai segédjegyző vasárnap falura akarván menni, forgó pisztolyát, melyet lezárni elfeledett, az asztalra tette és kiment a konyhába. Ez idő alatt egyik ott játszadozó gyermek a fegyvert kezébe vette Jánosa, attól tartván, hogy a fegyver elsül, azt a gyermek kezéből kivette s az ajtó felé fordolva leakarta zárni De a pisztoly hirtelen eldörrent s a golyó Jánosának éppen belépő csinos sógornőjét homlokon találta. Szerencsére a golyó egy csontban fennakadt s igy komolyabb baj nincs.

— **Csak 4 koronaért** 200,000 korona nyerhető. — Különösen kedvező nyerési esélyeket nyujtanak az ő Felsége által engedélyezett u. államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18 122 sorsjegy 418-640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200.000 korona Állami felügyelet és kezesség Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előrelathatolag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztalysorsjegyelarusitó helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

— **Késelés.** Egész gyanutlanul haladt Berecz Lajos kis-czélli asztalos f. hó 17-én az utczan, midőn hirtelen előtte termett Józsa Karoly dömölki lakos és egy bicskával megszurkálta. Józsát feljelentették a kis-czelli kir járásbiróságnál.

— **A második Toldy** Mód István magyargencsi lakos valamikor olvasta Arany Toldyját, a mi neki annyira megtetszett, hogy szilárdul elhatározta, miszerint legközelebb ő is malomkövekkel fog dobálódzni. A napokban aztán alkalma nyilt a hősi cselekedetet véghez vinni Összeszólalkozott u i. Süle Janos szintén magyargencsi lakossal, de mikor hosszu keresés után sem talált malomkövet, megelégedett egy fél téglával is, melylyel aztán alaposan fejbe dobta Sülét. Csakhogy most nem Nagy Lajos uralkodik, a törvény is máskép beszél, a mit Mód uramnak nemsokára módjában lesz a kis-czelli kir. járásbiróságnal megtapasztalni.

— **Osztálysorsjegy-érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság" Budapesten (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elarusitó helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonságot nyujt. Az intézet sorsjegyeket eredeti arakon (utánvéttel is) küld szét teljesen költségmentesen Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbizások mielőbb az intézethez beküldessenek.

— **Savanyu Józsi a szabadulás utján.** Az országos hirre vergődött s huszszoros rablás miatt életfogytiglani fegyházra elitélt harmai, Savanyu Józsi tudvalevőleg Illaván üli le büntetését. Az életfogytiglani fegyház azonban manapság már nem jelenti azt, hogy az illető okvetlenül a fegyház falai közt fejezi be életét, hanem ha példás jóviseletü, szorgalmas és ami a fő, nem visszaeső: ugy már 15 esztendő leforgása után föltételesen szabadlábra bocsatják, sőt már ezt megelőzőleg is enyhitik fogságát s rendszerint a büntetés kétharmadrészének kitöltése után valamely közvetitő intézetbe viszik. A Józsi ahogy Savanyut a fegyházban szólitjak — 13 éve ül Illavan s az egész idő alatt olyan kifogástalan jó magaviseletet és feltünő szorgalmat tanusitott, hogy párját ritkitja a fegyintézet analeseiben. Büntetésének megkezdése óta ugy vigyázott magára, hogy a legkisebb mulasztáson vagy rendetlenségen sem tudták rajta érni és mesterségében is — szabóságot választotta — annyi kitartást és ügyességet tanusitott, hogy erről az oldalról sem érhette a legkisebb kifogás. Mindig jókedvu, mindenkivel szemben tiszességtudó és soha, még az emlékezetes illavai fegyencz-zendülés alkalmával sem vétett a szigoru intézeti fegyelem ellen. Vajjon ez a csodálatos megtérés őszinte, vagy pedig csupán a szabadulásra való számitásnak eredménye-e, azt persze csak a jövő fogja megmutatni. A trencséni rabfelügyelő bizottság ülést tartott az illavai fegyintézetben s a mondottaknál fogva „kénytelen volt" a hirhedt fegyencznek a váczi közvetitő intézetbe való átszallitasat javaslatba hozni az igazságügyminiszternél.

— **Borbély György** zalaegerszegi főgymnasiumi tanár „Magyar Paizs" czimen társadalmi heti lapot inditott a hazai ipar támogatására, a szövetkezeti eszme terjesztésére, s általán a nemzeti közgazdaság és a faji jelleg védelmére. Az első számban az ismertető czikkeken kivül Bartha Miklósnak is van egy programm czikke, Jászai Marinak s Harmath Lujzának egy-egy levele; dr. Kele Antal egy czikksorozatot kezdett meg a szövetkezetekről. A lap állandóan közli a magyarországi gyárakat, nagyobb iparosokat és kereskedőket. Hetenként legkevesebb nyolcz oldalon jelenik meg, s évi ára csak négy korona, hogy minél népszerübbé tegye itthon a hazai gyárakat.

— **A must és bor okszerű kezelése.** A földmivelésügyi miniszter az okszerü pinczekezelésre vonatkozó ismereteknek a szőlősgazdák közt leendő terjesztése végett népies Utmutatast dolgoztatott ki s bocsátott közre. E munka czélja, hogy abból a szőlősgazdák must-, illetőleg bortermésük előnyös értékesithetése végett hasznos tanácsot merithessenek az azok helyes kezelésénél követendő eljárásra, amire — kivált az e részben altalában hátramaradt kisgazdák közt — nagy szükség van. Az Utmutatás, mely az 1893. évi XXIII. t.-cz. rendelkezéseinek különös figyelembe vételével szerkesztetett, a gazdasági, tovabba a szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellér-iskoláknal, s szőlészeti és borászati felügyelőknél 40 fillérért kapható, de ingyen is megküldik a lelkészeknek és néptanitóknak, akik ezirant a foldmivelésugyi miniszterium borászati osztályahoz fordulnak.

— **Hetivásárunk.** Csütörtöki hetivásárunk egy kicsit nagyobb forgalomnak örvendett, mint a multkor, ámbár éleinknek ez sem mondható. Gabna arak:

Buza	7·20
Rozs	6·70
Arpa	6·50
Zab	5 —

— **A »Kemenes«-szállodában meleg és hideg kádfürdő áll naponkint a közönség rendelkezésére.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szüreti dal. Verse jó, de nem közölhető, mert először: a „Vasvármegyé"-nek is beküldötte, másodszor: a nevét nem irta alá. Annyit ön jól tudhat, hogy a névtelenül jön is egy közlemény, annak szerzőjét a szerkesztőnek ismernie kell. Keressen fel bennünket máskor is dolgozataival, de előzőleg sziveskedjék személyesen felkeresni bennünket.

Kiváncsi 005. Már Ismét! Ön, ugy látszik, fogásokat alkalmaz. Csakhogy nyila már nagyon eltompult, mert nem seber. Legjobb pénzügyi kapaczitasaink: Wekerle Sándor, Lánczy Leo, Széll Kálmán, Lukács László és Mariska Vimos egyetemi tanar. Más tekintetben országos hirnévnek örvendenek még a következők: Rosenberg Lajos és Riedt Károly urak is Kis Czellből. — Udvözlet!

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Ellenségeimnek.

Nincs galádabb cselekedet, mint becsületes emberek puritán jellemét a sárga irigység vak dühével oktalanul befeketiteni, piszkos, hazug eszközökkel legyürni.

Ezt az igazmondást reprodukálom most, midőn a „Kis-Czell és Vidéke" 42-ik számának „Nyilt-tér" rovatában közölt nyilatkozatom kibővitem — ellenségeim megnyugvásául.

Mi sem könnyebb ebben a korhadt társadálmi életben, mint tiszta lélkiismeretü egyéneknek erkölcsi reputáczióját, üzleti egzisztencziáját lerombolni. Ez a lelketlenség ért volna engem is, ha a gyáva merénylet idején fiaskót nem szenved,

Természetesen, mint minden embernek, ugy nekem is akadt néhány ellenségem, kik hitelezőimet fellovalva, azt hiresztelték, hogy ingatlan vagyonom tul van már terhelve. Erre egyik hitelezőm tudtom nélkül néhány héttel ezelőtt itt járt s a telekkönyvnél szerzett téves tapasztalatai utan néhány váltómat megóvatoltatta; de azt nem tudta hitelezőm, hogy az I és II. tétel tartozás mar nem áll fenn, csupán a III-ik. Igaz, hogy én is elhibáztam a dolgot, mert mikor az I és II tétel alatt álló 9000 kor. — mi kis-czelli lakházamat terheli — jelzálog-kölcsönt átteltettem amortizáció-kölcsönre, s azt azonnal nem törölttettem, — és ez vezette tévutra Lehner L. F. pinkafői czéget. Voltaképen ez sem áll fenn, mert már három fél éve törlesztem 180 frtos részletekben.

Mi lett hát ennek a vége? A kedélyek felhittek izgatva, én meg lettem perelve. Krisztusi türelmességgel viseltem a végrehajtó eszközléseit, alávetve magam a törvénynek.

Mikor aztán hitelezőim a konferenciát megtartották minden ingó és ingatlan vagyonom felett: látták, hogy nemcsak követeléseik vannak fedezve, de még szép vagyon van feleslegbe és szilárdul áll hitelképességem, mit a „Kis-Czell és Vidéke" 42. számában közölt nyilatkozatuk igazol.

És most örüljetek kedves gyermekeim, ártatlan unokáim, jóbarátaim, jóakaróim mert akit elveszettnek hittetek, az megtaláltatott; ti pedig ellenségeim creszkedjetek a föld porág és mondjátok a megbánás „mea culpa"-ját; mert gondoljátok meg, hogy egy becsületben megöszült, e városban 19 év óta adót fizető polgárnak tiszta erkölcsi reputációját megtámadni nem Samson: cselekedet; de annak megszerzéséhez, helyreállításához józanész és becsületes lelkiismeret kell! Ezzel tartozom Kis-Czell és vidéke n. é. közönségének

Kis Czell, 1900. okt. 16.

Reich Imre,
ácsmester és fűrészkedő.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. maj. 1-től

k. p. Győr—Rehring—Grácsi vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czelből:

Személyv. regg.	4·32 p.	Gyorsv. este	6.0 p.
„ d. u	1·54 „	Vegyesv. „	8·49 „

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis-Czelből:

Vegyesv. regg.	4·36 p.	Személyv. d. u.	2 15 p
Gyorsv. d. e.	10.01 „	„ este	12·24 „

Kis-Czell—Pápa

(Sorda és pontok kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . . 6·40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	6 15 p.	Vegyesv. d. u.	5 46 p.

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	4·50 p	Vegyesv. d. u.	12 51 „
„ d. u	2·05 „	„ este	8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	4 39 p.	Személyv. d. u.	1·14 p
Személyv. d. u.	2·20 „	Vegyesv. d. u	5 41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Személyv. regg.	5 15 p.	Személyv. d e	9·45 p.
Vegyesv. d. u.	2·21 „	Vegyesv este	8 39 „

ELADÓ HÁZ. Nemes-Dömölkön

egy cserépzsindelyes ház,

mely 5 lakásból stb. áll

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágositást ad Kreiner József czipész Kis-Czell.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE:
A legnagyobb nyeremény legnyerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.
A nyeremények részletes beosztása a köve kezo:

		Korona
1	jutalom	600000
	nyer á	400000
	„ „	200000
	„ „	100000
	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000	nyer., jut. összesen	3.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!
Mar sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel!.

Az egész világban a legnagyobb esélyekke biró m. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereménjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad	(1/8) frt	— 75	vagyis	1 50 korona
egy negyed	(1/4) „	1.50	„	3.— „
fél	(1/2) „	3 —	„	6.— „
egy egész	(1/1) „	6.—	„	12.— „

utanvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendelőcédulákat eredeti sorsjegyekre

f. évi okt. hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T= bankház
BUDAPEST, V. KER., VÁCZI-KÖRUT 4/a.
Fiókbankházak:
IV. Muzeum-körut 6. VI. Erzsébet-körut 43.

Rendelőlevél levágando. TÖRÖK A. és TSA. uraknak Budapest.

Kérek részemre _____ I. osst. m. kir. sz. osztálysorsjáték ered. sorsjegyet hiv. tervezettel küldeni.

Postos czím

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern technika minden kellékével felszerelt nagyszabá u nyomdánk elvállal mindennemű nyomtatványok pontos -s diszes kiállitását, u. m.

könyveket, hetilapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat.

Meghivokat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell
Gyarmaty-tér 76. Géfin-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomdaés hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1900